

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Sopeuttaminen uuteen lainsäädäntökehukseen (tuotelainsäädäntöpaketin täytäntöönpano)”

COM(2011) 764 final – 2011/0358 COD

COM(2011) 765 final – 2011/0351 COD

COM(2011) 766 final – 2011/0352 COD

COM(2011) 768 final – 2011/0350 COD

COM(2011) 769 final – 2011/0353 COD

COM(2011) 770 final – 2011/0354 COD

COM(2011) 771 final – 2011/0349 COD

COM(2011) 772 final – 2011/0356 COD

COM(2011) 773 final – 2011/0357 COD

(2012/C 181/19)

Ainoa esittelijä: **Bernardo HERNÁNDEZ BATALLER**

Neuvosto päätti 20. joulukuuta 2011 ja Euroopan parlamentti 30. marraskuuta 2011 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Sopeuttaminen uuteen lainsäädäntökehukseen (tuotelainsäädäntöpaketin täytäntöönpano)

COM(2011) 764 final – 2011/0358 COD

COM(2011) 765 final – 2011/0351 COD

COM(2011) 766 final – 2011/0352 COD

COM(2011) 768 final – 2011/0350 COD

COM(2011) 769 final – 2011/0353 COD

COM(2011) 770 final – 2011/0354 COD

COM(2011) 771 final – 2011/0349 COD

COM(2011) 772 final – 2011/0356 COD

COM(2011) 773 final – 2011/0357 COD.

Asian valmistelusta vastannut ”yhtenäismarkkinat, tuotanto ja kulutus” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 9. maaliskuuta 2012.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 28.–29. maaliskuuta 2012 pitämässään 479. täysistunnossa (maaliskuun 28. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 115 ääntä puolesta ja 4 vastaan 10:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Komitea pitää myönteisenä sitä, että Euroopan komissio on antanut ehdotukset tuotelainsäädäntöpaketin täytäntöönpanon teknistä yhdenmukaistamista koskeviin kymmeneen direktiiviin tehtäviksi muutoksiksi sopeuttamalla vain direktiivit päätökseen N:o 768/2008/EY (tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvät yhteiset puitteet) ⁽¹⁾.

1.2 Myöhemmin tulisi täsmentää niiden seuraamusten luonne ja vähimmäistaso, jotka jäsenvaltioiden lainsäädännössä

tulee taata, sillä kaikissa asiaa koskevissa säännöksissä ainoa jäsenvaltioiden viranomaisille asetettu velvoite on päättää seuraamuksia koskevista säännöistä tällaisissa tapauksissa eikä esimerkiksi niiden luokittelusta ja muista rangaistuksiin liittyvistä näkökohdista, joista päätetään ylikansallisesti.

1.3 Komission tulisi ottaa huomioon ETSK:n 13. joulukuuta 2007 antamassa, horisontaalista säädöskehystä koskevassa lausunnossa ⁽²⁾ esittämät huomiot, jotka koskevat tarvetta lisätä markkinavalvonnan koordinoitua ja intensiteettiä.

⁽¹⁾ EUVL L 218, 13.8.2008, s. 82; ESTK:n lausunto EUVL C 120, 16.5.2008, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 120, 16.5.2008, s. 1.

1.4 Unionin markkinoilla tarjottavaa oikeudellista suojelua tulisi kehittää siten, että kehitetään uusi järjestelmä, jossa määritetään tuotteiden alkuperä ja jäljitettävyyden kuluttajille tarjottavien tietojen parantamiseksi.

2. Johdanto

2.1 Tavaroiden vapaa liikkuvuus on yksi neljästä perusvapaudesta, joihin sisämarkkinat perustuvat, ja se tunnustetaan nimellisesti perussopimuksissa (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 28 ja sitä seuraavat artiklat). Sen pohjalta on annettu paljon unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, joka on sitten sisällytetty unionin säännöstöön.

2.1.1 Vuonna 1985 hyväksyttiin lainsäädännön laadinnassa uusi lähestymistapa, jossa oikeudelliset vaatimukset rajataan olennaisiin ja yksityiskohtaiset tekniset kysymykset käsitellään yhdenmukaistetuissa eurooppalaisissa standardeissa. Uusi lähestymistapa on osaltaan nopeuttanut yhdenmukaistamisprosessia, ja sen ansiosta kokonaiset toimialat ovat pystyneet hyödyntämään vapaata liikkuvuutta.

2.1.2 Johdetussa oikeudessa omaksuttiin ns. kokonaisvaltainen lähestymistapa neuvoston päätöksellä 90/683/ETY⁽³⁾, joka myöhemmin korvattiin päätöksellä 93/465/ETY⁽⁴⁾. Siinä määritetään yleiset suuntaviivat ja yksityiskohtaiset menettelyt, joita tulee hyödyntää uuden lähestymistavan mukaisissa direktiiveissä vaatimustenmukaisuuden arvioinnin alalla.

2.2 Vuoden 2008 heinäkuussa Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät uuden lainsäädäntökehityksen, jolla pyritään parantamaan tavaroiden kaupan pitämisen toimivuutta sisämarkkinoilla; tällöin hyväksyttiin akkreditointia ja markkinavalvontaa koskeva asetus EY 765/2008⁽⁵⁾ sekä päätös N:o 768/2008/EY, jossa määritetään tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvät yhteiset puitteet.

2.2.1 Vuoden 2008 lainsäädäntöpaketin tavoitteena oli antaa sysäys turvallisten tuotteiden vapaalle liikkuvuudelle tehostamalla tuoteturvallisuutta koskevaa EU:n lainsäädäntöä, vahvistamalla kuluttajansuojaa ja luomalla tasapuoliset kilpailuolosuhteet taloudellisille toimijoille. Tuotteiden vapaan liikkuvuuden osalta näitä vuoden 2008 uusia horisontaalisia oikeudellisia puitteita tulee täydentää tuotteiden standardointia koskevalla lainsäädännöllä.

2.2.2 Näissä säädöksissä mennään pelkkää uuden lähestymistavan tarkistusta pidemmälle ja itse asiassa luodaan uusi lainsäädäntöympäristö yhdenmukaistetulle alalle. Tekstit ovat täydentäviä asiakirjoja, ne liittyvät erottamattomasti toisiinsa ja niivoutuvat alakohtaiseen lainsäädäntöön, jota ne tukevat ja täydentävät.

⁽³⁾ EYVL L 380, 31.12.1990, s. 13.

⁽⁴⁾ EYVL L 220, 30.8.1993, s. 23.

⁽⁵⁾ EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30; ETSK:n lausunto: EUVL C 120, 16.5.2008, s. 1.

2.3 Asetuksessa EY 765/2008 säädetään akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevien määräysten vahvistamisesta, jotta vaatimustenvastaiset tuotteet voidaan tunnistaa helposti ja poistaa markkinoilta. Asetuksen päätavoite on varmistaa tavaroiden vapaa liikkuvuus yhdenmukaistetulla alalla seuraavin keinoin:

— Vahvistetaan eurooppalaista yhteistyötä, jotta akkreditointi voi toimia tehokkaasti valvonnan viimeisenä tasona varmistettaessa EU-lainsäädännön asianmukainen toiminta.

— Vahvistetaan puitteet jo olemassa olevan eurooppalaisten akkreditointielinten yhteistyöjärjestön (*European Co-operation for Accreditation*, EA) tunnustamiselle, jotta varmistetaan jäsenvaltioiden akkreditointielinten perusteellinen vertaisarviointi.

— Vahvistetaan kehys unionin markkinavalvonnalle sekä yhteisön markkinoille tulevien tuotteiden tarkastuksille, jotta varmistetaan jäsenvaltioiden viranomaisten ja tulliviranomaisten nykyistä tiiviimpi yhteistyö sekä jäsenvaltioiden viranomaisten tiedonvaihto ja yhteistyö useampien jäsenvaltioiden markkinoilla olevien tuotteiden osalta.

— Sovelletaan kaikilla aloilla selkeitä vakiosääntöjä, varmistetaan toimien oikeudellinen vakaus ja johdonmukaisuus, kevennetään markkinoille saattamista edeltäviä velvoitteita sekä vähennetään vaatimustenmukaisuuden arvioinnista aiheutuvia rasitteita.

2.4 Päätös 768/2008/EY on sui generis -säädos. Se heijastaa EU-lainsäätäjän sitoumusta, jonka mukaan päätöksen sisältöä sovelletaan mahdollisimman järjestelmällisesti kaikkeen aiempaan, nykyiseen ja tulevaan tuotelainsäädäntöön, jolloin kaikkien osallisten on helpompaa panna lainsäädäntöä täytäntöön.

2.4.1 Päätöksessä määritetään tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevan lainsäädännön johdonmukaisuuden yleiset laaja-alaiset puitteet. Se sisältää

— yhdenmukaistetut määritelmät, talouden toimijoiden yhteiset velvoitteet, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten valintakriteerit, ilmoittamisesta vastaavia kansallisia viranomaisia koskevat kriteerit ja säännöt ilmoittamisenmenettelyä varten

— säännöt vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjen valintaa varten sekä yhdenmukaistetut menettelyt raskaiden päällekkäisyyksien välttämiseksi

— yhden ainoan määritelmän CE-merkinnälle (sekä vastuu- ja suojasäännöt)

— tiedonvälitys- ja markkinavalvontamenettely, joka täydentää yleisestä tuoteturvallisuudesta annetun direktiivin mukaista järjestelmää

— yhdenmukaistetut säännökset tulevia suojamekanismeja varten markkinavalvontaa koskevien säännösten täydentämiseksi.

2.5 ETSK korostaa näitä ehdotuksia koskevassa lausunnossaan seuraavaa:

— On tärkeää taata tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen täysi toteuttaminen, jotta yhdessä jäsenvaltiossa laillisesti kaupan olevia tuotteita voidaan vaikeuksitta pitää kaupan koko EU:ssa.

— Tavaroiden vapaa liikkuvuus on Euroopan yhtenäismarkkinoiden kilpailukyvyyn sekä taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen keskeinen moottori, ja turvallisten ja laadukkaiden tuotteiden kaupan pitämisen edellytysten vahvistaminen ja ajanmukaistaminen ovat eurooppalaisten kuluttajien, yritysten ja kansalaisten kannalta avaintekijöitä.

Kaiken kaikkiaan ETSK siis kannatti komission ehdotuksia ja teki joukon molempia säädöksiä koskevia havaintoja ja ehdotuksia.

2.6 Asetus 765/2008 tuli voimaan 1. tammikuuta 2010, ja sen säännöksiä on pitänyt soveltaa sellaisenaan tästä päivämäärästä lähtien. Sen täytäntöönpanosta vastaavat jäsenvaltioiden viranomaiset komission koordinoinnin alaisina.

2.7 Unionin toimielimille suunnattu päätös 768/2008 ei ole yrityksiä, luonnollisia henkilöitä eikä jäsenvaltioita sitova säädös. Se on suunniteltu toimimaan laaja-alaisina puitteina säännöksille, jotka ovat teknisen yhdenmukaistamislainsäädännön yhteisiä osatekijöitä. Nämä vakiomuotoiset säännökset tulisi sisällyttää kaikkeen uuteen ja tarkistettuun lainsäädäntöön.

3. Tavaroiden vapaan liikkuvuuden tiellä olevat esteet

3.1 Kummankin säädöksen tavoitteena on puuttua lukuisiin ongelmiin, joita on havaittu unionin teknisellä yhdenmukaistamislainsäädännöllä säännellyillä teollisuudenaloilla; tämä on lainsäädäntöä, jossa määrätään yhteiset edellytykset tuotteiden kaupan pitämiseksi.

3.2 Pääasiallisena tavoitteena oli varmistaa kansalaisten turvallisuus ja vähentää sellaisten markkinoilla olevien tuotteiden määrää, jotka eivät täyttäneet unionin lainsäädännön vaatimuksia. Toinen tavoite on parantaa tuotteiden tarkastus- ja sertifiointilaitosten tekemän työn laatua. Lisäksi näiden laaja-alaisen

puitteiden on määrä parantaa tuotteiden koko sääntelykehyksen johdonmukaisuutta ja yksinkertaistaa sen soveltamista.

3.3 Voimassa olevien vaatimusten täyttämiseen liittyviä ongelmia

3.3.1 Hyvin monet markkinoilla olevat tuotteet eivät täytä direktiivien yksityiskohtaisia vaatimuksia. Jotkut yritykset yksinkertaisesti lisäävät EY-vaatimustenmukaisuusmerkin tuotteisiinsa, vaikka niiden tuotteet eivät täytä merkin käyttämiseksi asetettuja vaatimuksia.

3.3.2 Kaikki maahantuojat ja jakelijat eivät tee tarpeellisia tarkastuksia varmistaakseen, että pitävät kaupan vain säännöstenmukaisia tuotteita. Markkinavalvontaviranomaisten on yleensä vaikea paikallistaa taloudelliset toimijat, jotka toimittavat näitä tuotteita, erityisesti silloin kun ne ovat peräisin unionin ulkopuolelta.

3.4 Myös jäsenvaltiot asettavat maahantuojille ja jakelijoille erilaisia velvoitteita, jotta ne varmistavat tuotteiden täyttävän niihin sovellettavat vaatimukset. Lisäksi jäsenvaltioiden viranomaisten toteuttamat toimet tilanteissa, joissa tuotteet eivät täytä vaatimuksia, vaihtelevat joskus maittain.

3.5 Joidenkin akkreditoitujen laitosten toiminnasta aiheutuvia ongelmia

3.5.1 Eräissä direktiiveissä vaaditaan, että akkreditoitujen laitosten tulee sertifioida tuotteet (laitokset, jotka testaavat, tutkivat ja sertifioidut tuotteita). Vaikka valtaosa akkreditoituista laitoksista tekee työnsä perusteellisesti ja vastuullisesti, on ollut tapauksia, jotka ovat herättäneet epäilyksiä eräiden laitosten pätevyydestä ja niiden antamien todistusten uskottavuudesta.

3.5.2 Akkreditoitujen laitosten pätevyyden arvioinnissa ja valvonnassa käytetyissä jäsenvaltioiden menetelmissä ja vaatimusten ankaruudessa on eroja. Erityistä huolta herättää EU:n ulkopuolella sijaitsevien tytäryhtiöiden tai alihankkijoiden pätevyys.

3.6 Voimassa olevan lainsäädännön konkreettisia epä johdonmukaisuuksia

3.6.1 Tuotteiden vapaata liikkuvuutta koskevat direktiivit perustuvat usein edelleen riskiperusteiseen lähestymistapaan, ja joskus samaan tuotteeseen voidaan soveltaa useaa direktiiviä. Tuottajille tämä merkitsee sitä, että niiden tulee täyttää kaikki tuotteelle asetetut vaatimukset.

3.6.2 Useiden direktiivien samanaikainen soveltaminen samaan tuotteeseen voi aiheuttaa vaikeuksia vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyssä erityisesti silloin kun direktiiveissä käytetään samaa "moduulia", mutta moduulin teksti on erilainen eri direktiiveissä.

4. Komission ehdotus

4.1 Komission yksiköt etsivät vuoden 2008 heinäkuussa hyväksytyjen uusien puitteiden pohjalta tuotteita koskevasta lainsäädännöstä välineitä, joita tarkistettaisiin seuraavina vuosina alakohtaisista syistä; kyse oli valtaosin yksittäisistä tarkistuksista, jotka olivat komission työohjelmassa.

4.2 Euroopan komissio aikoo tarkasteltavana olevan ehdotuksen avulla ajantasaistaa voimassa olevaa ”uuden lähestymistavan” mukaista lainsäädäntöä, jota noudatetaan tietyillä aloilla Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 768/2008/EY asetettujen uusien normien mukaisesti. Tähän pääsemiseksi on määrä yhdenmukaistaa päätöksen kanssa seuraavat kymmenen direktiiviä:

- direktiivi 2006/95/EY **tietyllä jännitealueella toimivia sähkölaitteita** koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä
- direktiivi 2009/105/EY **yksinkertaisista paineastioista**
- direktiivi 2009/23/EY **muista kuin itsetoimivista vaaosta**
- direktiivi 93/15/EY **siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden** markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta
- direktiivi 94/9/EY **räjähdyksivaarallisissa tiloissa** käytettäviksi **tarkoitettuja laitteita** ja suojajärjestelmiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä
- direktiivi 95/16/EY **hissejä** koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä
- direktiivi 97/23/EY **painelaitteita** koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä
- direktiivi 2004/22/EY **mittauslaitteista**
- 2004/108/EY **sähkömagneettista yhteensopivuutta** koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä ja direktiivin 89/336/ETY kumoamisesta
- direktiivi 2007/23/EY **pyroteknisten** tuotteiden markkinoille saattamisesta.

4.2.1 Näiden direktiivien merkittävien yhteinen piirre on niiden samankaltainen rakenne: määritelmät, olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset, viittaukset yhdenmukaistettuihin eurooppalaisiin standardeihin, valmistajia koskevat vaatimukset, jäljitettävyyksivaatimukset ja vaatimustenmukaisuuden arviointia koskevat vaatimukset sekä suojamekanismit.

4.2.2 Säännellyt alat ovat erittäin merkittäviä teollisuuden toimialoja, joilla kansainvälinen kilpailu on kovaa ja jotka näin ollen hyötyvät yksinkertaistamisesta ja EU:n markkinoilla taatuista tasapuolisista toimintaedellytyksistä.

4.2.3 Tarkasteltavana olevassa ehdotuksessa komissio ehdottaa kuitenkin sellaisen direktiivipaketin, jota ei ollut määrä tarkistaa, sopeuttamista päätökseen N:o 768/2008/EY, koska näiden direktiivien tapauksessa olisi hyödyllistä antaa markkinavalvontaa ja muita laaja-alaisia kysymyksiä koskevia säännöksiä ryhtymättä kuitenkaan tarkastelemaan puhtaasti alakohtaisia seikkoja.

4.2.4 Tämän säädöspaketin tavoitteena on muuttaa direktiivejä ainoastaan siten, että niihin liitetään päätöksen laaja-alaiset säännökset kertaluonteisella yksinkertaisella prosessilla, jossa ei tarkastella alakohtaisia kysymyksiä, jotta uuden lainsäädäntökehityksen välittömät edut voidaan tarjota mahdollisimman monelle alalle. Ehdotukset on sisällöltään rajattu tarkoin vastaamaan määritelmien, jäljitettävyyksivaatimusten, talouden toimijoiden velvollisuuksien, vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten valintaperusteiden ja -menettelyiden ja vaatimustenmukaisuuden arviointivaatimusten sopeuttamista päätökseen.

4.2.5 Oikeudellisen selkeyden maksimoimiseksi komissio on valinnut toimintamalliksi lainsäädännön uudelleen laadinnan. Se ”käsittää uuden oikeudellisen säädöksen, jossa yhteen tekstiin sisällytetään sekä aiempaan säädökseen tehty merkittävät tarkistukset että aiemman säädöksen muuttumattomat osat. Uusi säädös korvaa ja kumoaa aikaisemman säädöksen.” Lisäksi direktiivit olisi myös sopeutettava Lissabonin sopimuksen terminologiaan ja määräyksiin.

4.3 *Komission mukaan kymmenen direktiivin sopeuttaminen voidaan olennaisilta osin tiivistää seuraavasti:*

4.3.1 Toimenpiteet, joilla puututaan vaatimustenvastaisuuden aiheuttamaan ongelmaan:

— maahantuojien ja jakelijoiden velvollisuudet

— valmistajien velvollisuudet

— jäljitettävyyksivaatimukset

— suojalausekemenettelyn uudelleenjärjestely (markkinavalvonta).

4.3.2 Toimenpiteet, joilla on tarkoitus varmistaa ilmoitettujen laitosten työn laatu:

- ilmoitettuja laitoksia koskevien ilmoitusvaatimusten vahvistaminen
- tarkistettu ilmoitusprosessi
- ilmoittavia viranomaisia koskevat vaatimukset
- tiedotusvelvollisuudet.

4.3.3 Toimenpiteet, jolla pyritään parantamaan direktiivien keskinäistä johdonmukaisuutta:

- yhteisten määritelmien ja terminologian sopeuttaminen
- vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyiden tekstien sopeuttaminen.

4.3.4 Ehdotus ei kuitenkaan sisällä EU:n standardointipolitiikan täytäntöönpanoon liittyviä näkökohtia, mikä saattaa vaikuttaa ehdotuksen kattamien direktiivien täytäntöönpanoon. Näitä näkökohtia käsitellään erillisessä säädösaloitteessa.

5. Yleistä

5.1 Komitea pitää myönteisenä sitä, että Euroopan komissio on antanut ehdotukset tuotelainsäädäntöpaketin täytäntöönpanon teknistä yhdenmukaistamista koskeviin kymmeneen direktiiviin tehtäviksi muutoksiksi sopeuttamalla vain direktiivit päätökseen N:o 768/2008/EY (tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvät yhteiset puutteet).

5.2 Päätös N:o 768/2008/EY annettiin yhdessä akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevan asetuksen (EY) N:o 765/2008 kanssa. Niissä määritetään malleja, joiden avulla voidaan parantaa sisämarkkinoiden toimintaa ottamalla käyttöön entistä johdonmukaisempi lähestymistapa tuoteturvallisuuden tekniseen yhdenmukaistamislainsäädäntöön ja tehokkaampi valvontamenetely kaikille EU:sta tai sen ulkopuolisista maista peräisin oleville tuotteille sekä vahvistamalla kuluttajansuojaa yhtenäismarkkinoilla.

5.2.1 Kun otetaan huomioon, että tarkasteltavalla päätöksellä ei ole itsessään kolmansia osapuolia koskevia sitovia oikeusvaikutuksia (mikä ei sulje pois EU:n tuomioistuimen suorittamaa laillisuusvalvontaa) – se on sui generis -päätös, joka muodostaa EU-lainsäätäjän sitoumuksen – sen tiettyjen säännösten sopeuttaminen mainittuihin direktiiveihin tehostaa markkinoiden valvontamekanismia ilman että kaikkia näitä direktiivejä on tarpeen muuttaa.

5.2.2 Tarkasteltavien normien oikeusvaikutukset voidaankin selvittää joustavasti ja yksinkertaisesti noudattamalla säädösten uudelleenlaadintatekniikkaa samalla kun direktiivipaketti sopeutetaan Lissabonin sopimuksen terminologiaan ja tiettyihin määräyksiin.

5.3 Komitea korostaa myös mainittujen lainsäädäntömuutosten panosta EU:n muiden tärkeiden poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen; näitä ovat muun muassa eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyyn vakauttaminen, taloudellisten toimijoiden strategioiden vahvistaminen asianomaisilla aloilla ja takeiden parantaminen korkeatasoisen kuluttajansuojan varmistamiseksi.

6. Erityistä

6.1 Kun otetaan huomioon komission tässä käyttämä ainutkertainen lainsäädäntötekniikka ja se, että sen soveltamisala kattaa jaetun toimivallan piiriin kuuluvia asioita (sisämarkkinoiden toiminta – Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan a alakohta ja 114 artikla), on syytä pohtia monipuolisesti päätöksen N:o 768/2008/EY eräissä säännöksissä käytettyjä termejä, toissijaisuusperiaatteen soveltamista ja järjestyneen kansalaisyhteiskunnan roolia kymmenen direktiivin muodostaman paketin tulevassa täytäntöönpanossa.

6.2 Tiettyä konkretian puutetta ilmenee käytettäessä erotuksetta termejä ”yleiset periaatteet” (pätöksen 1 artikla ja sen liitteessä I oleva R11 artikla) ja ”yhteiset periaatteet” (pätöksen viides ja kuudes viittauskappale) ilman että päätöksen tekstissä tai yhdessäkään sen perusteella muutetussa direktiivissä tarkennettaisiin käsitteiden merkitystä tai selvennettäisiin niiden (mahdollista) eroa. Samoin käytetään termiä ”yleinen etu” (pätöksen kahdeksas viittauskappale ja 3 artikla sekä liitteessä I olevat R31 ja R33 artiklat) konkretisoimatta niin ikään sen sisältöä näiden normien soveltamisalalla.

Tämän direktiivien muuttamistekniikan kiitettävä joustavuus ei kuitenkaan estä määrittelemästä tarkasti ja yksityiskohtaisesti sen täytäntöönpanon kannalta tärkeitä termejä.

6.3 Yksi direktiivien voimaantulon hyödyistä on valvontamekanismien vahvistuminen ja se, että markkinoiden omat toimijat ilmoittavat sääntöjen vastaisista tai laittomista käytänteistä. Tulisi kuitenkin täsmentää niiden seuraamusten luonne ja vähimmäistaso, jotka jäsenvaltioiden lainsäädännössä tulee taata, sillä kaikissa asiaa koskevissa säännöksissä ainoa jäsenvaltioiden viranomaisille asetettu velvoite on päättää seuraamuksia koskevista säännöistä tällaisissa tapauksissa (komission ehdotuksen COM(2011) 773 final 24. viittauskappale).

6.3.1 Normatiivisella ja hallinnollisella tasolla pirstaleisessa oikeudellisessa ympäristössä, jollainen tällä alalla vallitsee EU:n jäsenvaltioissa, on olemassa vakava tehottomuuden vaara tärkeiden tavoitteiden saavuttamisprosessissa, jos näitä velvoitteita ei aseteta konkreettisemmin ylikansallisella tasolla.

6.3.2 ETSK kehottaa komissiota ratkaisemaan tämän ongelman, joka vaikuttaa nykyään sisämarkkinoiden toimintaan, ja tekemään siihen liittyen ehdotuksia kuten muillakin unionin politiikanaloilla.

6.4 Lainsäädäntömuutokset eivät vahvista kuluttajajärjestöjen roolia eivätkä lisää niiden arvostusta valvonta-, tiedotus- ja valitustoimissa, ja paradoksaalisesti nämä tehtävät jätetään pääasiassa markkinatoimijoiden huoleksi.

6.5 Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen sisältyvä tavoite vahvistaa horisontaalista läheisyysperiaatetta ja siten osallistavan

demokratian periaatetta ja järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan roolia EU:ssa on vaikeasti saavutettavissa, kun otetaan huomioon päätöksen ainoa kuluttajajärjestöä koskeva säännös (35. viittauskappale), jossa niille annetaan alalla passiivinen rooli (komissio tiedottaa niille CE-merkintää koskevista tiedotuskampanjoista), jonka tulisi olla sama kuin tuottajilla.

6.6 Nykyinen laatumerkintäjärjestelmä ei takaa sitä, että tuote on käynyt läpi laadun ja turvallisuuden varmistusprosessin. Tämä pettää kuluttajien odotukset. Komission, tuottajien ja kuluttajien tulisi harkita sellaisen uuden tuotteiden laatumerkintäjärjestelmän luomista tulevaisuudessa, jossa määritetään tuotteiden alkuperä ja taataan niiden jäljitettävyys kuluttajille tarjottavien tietojen parantamiseksi.

Bryssel 28. maaliskuuta 2012

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON